

Brüssel, 15. mai 2025
(OR. en)

8649/1/25
REV 1

COMPET 337
BETREG 19
IA 39

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	<i>Nõukogu (konkurentsivõime (siseturg, tööstus, teadusuuringud ja kosmos)) 22. mai 2025. aasta istungi ettevalmistamine</i> Nõukogu roll bürokraatiafiltrina – kuidas saavutada õigusloomeprotsessi käigus algusest peale ettevõtjasõbralikud õigusnormid – <i>Poliitiline mõttevahetus</i>

Pidades silmas poliitilist mõttevahetust konkurentsivõime nõukogu istungil 22. mail 2025, edastatakse delegatsioonidele lisas eesistujariigi taustteave teemal „Nõukogu roll bürokraatiafiltrina – kuidas saavutada õigusloomeprotsessi käigus algusest peale ettevõtjasõbralikud õigusnormid“.

ARUTELUDOKUMENT

Konkurentsivõime nõukogu istung

Brüssel, 22. mai 2025

Nõukogu roll bürokraatiafiltrina – kuidas saavutada õigusloomeprotsessi käigus algusest peale ettevõtjasõbralikud õigusnormid

Praeguses dünaamilises ja keerukas ülemaailmses ja Euroopa majanduses on ettevõtete regulatiivse koormuse vähendamine saanud üheks otsustavaks prioriteediks Euroopa Liidu konkurentsivõime suurendamisel. Ülemäärased ja killustunud normid suurendavad nõuete täitmisega seotud kulusid, loovad takistusi uute ettevõtete turule sisenemisel, vähendavad ettevõtjate motivatsiooni piiriüleseks kaubanduseks ning pidurdavad innovatsiooni ja majanduskasvu. Nende väljakutsetega tegelemine nõuab ELi institutsioonide ja liikmesriikide ühiseid jõupingutusi, et luua ettevõtjaid toetav õiguskeskkond, saavutades samal ajal kulutõhusalt majanduslikud, sotsiaalsed ja keskkonnaalased eesmärgid. Seadusandlikud ettepanekud peavad algusest peale seadma prioriteediks konkurentsivõime ja majandusliku elujõulisuse.

Euroopa Ülemkogu rõhutas oma 20. märtsi 2025. aasta järeldustes vajadust lihtsustada ja kiiremas korras drastiliselt vähendada haldus-, regulatiivset ja aruandluskoormust. Ülemkogu kutsus üles ELi õigusaktide lihtsustamisele, et tagada selge, lihtne ja innovatsioonisõbralik õigusraamistik. Lisaks kutsus ülemkogu Euroopa Komisjoni ja kaasseadusandjaid tungivalt üles järgima parema õigusloome põhimõtteid ning vältima ülereguleerimist ja ebaproportsionaalset mõju väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele.

Olemasoleva õigusraamistiku lihtsustamine on kiireloomuline ülesanne. Siiski on oluline – eriti pikas perspektiivis – tagada, et uute normidega ei tekiks ettevõtjatele tarbetut koormust. Selle asemel, et luua norme, mis vajavad lihtsustamist, peaks õigusloomeprotsessi tulemusel loodav õigusraamistik olema algusest peale ettevõtjasõbralik.

Kuigi pikka aega on püütud parandada õigusloomet ning olemas on sihtotstarbelised vahendid, tekitavad mõned õigusnormid endiselt ebaproportsionaalset koormust või ebaproportsionaalseid kulusid. Ettevõtjate sidusrühmad on pidevalt väljendanud muret, et sisulised muudatused, eriti need, mida tehakse seadusandliku protsessi lõpupoole, võivad häirida terveid ärimudeleid ja seada ELi ettevõtjad kolmandate riikide ettevõtjatega võrreldes ebasoodsasse konkurentsiolukorda. See suundumus mitte üksnes ei kahjusta ELi regulatiivseid eesmärke, vaid toob esile ka selle, kuidas õigusloomeprotsess ise mõjutab nõuete täitmisega seotud kulude suurenemist ning keerukust, tõhusust ja õiguskindlust.

Seda arvesse võttes kajastab idee nõukogust kui bürokraatiafiltrist pakulist rolli, mida nõukogu võib etendada nii äriühingute ootuste kui ka meie juhtide ootuste täitmisel, kes on seadnud üheks selgeks prioriteediks õigusnormide lihtsustamise (ja parema õigusloome). Ametliku ettepaneku asemel tuletatakse selle kontseptsiooniga meelde, kui palju saab praegust tava nende ootuste täitmiseks parandada ja kui oluline on senine suundumus ümber pöörata, aktiivselt tehes kindlaks ja kõrvaldades tarbetu regulatiivse koormuse kogu õigusloomeprotsessis tervikuna. Tagamaks, et nõukogu seda kavandatud ülesannet tõhusalt täidab, ei ole vaja võtta kasutusele uusi revolutsioonilisi vahendeid ega strateegiaid.

Tegelikult on nõukogul juba olemas töökindlad vahendid parema õigusloome põhimõtete toetamiseks. Kooskõlas institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppega hõlmab see kohustust hinnata sisuliste muudatuste mõju, isegi kui muudatused on tehtud viimasel hetkel. See hõlmab ka suutlikkust kasutada Euroopa Komisjoni mõjuhinnanguid ja esialgset kontrollnimekirja, et uurida analüüsi kõiki põhiaspekte, sealhulgas mõju VKEdele ja konkurentsivõimele (komisjoni VKE-testide ja konkurentsivõime kontrollide alusel), territoriaalseid ja digitaalaspekte. Need sammud suunavad nõukogu õigusloomealast tööd, sealhulgas tema võimet viia läbi oma sisuliste muudatustega seotud sõltumatuid mõjuhinnanguid. Kasutades täielikult ära neid olemasolevaid võimalusi, saab nõukogu märkimisväärselt parandada ettepanekute kvaliteeti, tagades, et need oleksid ettevõtjasõbralikumad ega tekitaks tarbetut lisakoormust.

Nõukogu võiks rohkem ära kasutada oma parema õigusloome vahendeid ja vältida liiga keerukate normide loomist, mis vajavad hilisemat lihtsustamist. Seejuures on üks põhiküsimus selles, mis takistab nõukogu kasutamast suuremal määral juba olemasolevaid vahendeid ja tegutsemast bürokraatiafiltrina. Peamised takistused võivad muu hulgas olla määratluse puudumine selle kohta, mida toob kaasa sisuline muudatus, nõukogu koosseisude vähenemine teadlikkuse oma ettepanekute mõjust halduskoormusele ja kuludele, ettekujutus muudatuse mõju hindamisest kui aeganõudvast protsessist (see on eriti problemaatiline viimase hetke ettepanekute puhul), ebapiisav teadlikkus mõju hindamise menetluste autonoomsetest tööstruktuuridest, parema õigusloome reeglite ebajärjekindel kohaldamine ning piiratud koostöö koosseisude ja töörühmade vahel. Sellega seoses võiks konkurentsivõime nõukogu oma rolli tugevdada, andes panuse teistele nõukogu koosseisudele, et vähendada koormust ja suurendada konkurentsivõimet, edendades ettevõtjasõbralikku ELi õigusraamistikku.

Institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe raames võetud kohustuste täitmine on äärmiselt oluline. Sisuliste muudatuste hindamise protsessi lihtsustamine ja kiirendamine, keskendudes äritegevusele avalduvale mõjule, või kaasseadusandjatele teatava sihtotstarbelise institutsioonilise toetuse loomine võib suurendada ELi õiguse järjepidevust ja vähendada sellest tulenevat koormust. See on kooskõlas Mario Draghi üleskutsega süstemaatiliselt mõõta õigusaktide tõttu tekkivaid kulusid, eelkõige VKEde ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate jaoks.

Koormavate õigusaktide vältimiseks on väga oluline ka kaasseadusandjate tegevuse parem koordineerimine. Selge ja varajane teabevahetus võimalike äritegevusele avalduvate mõjude kindlakstegemiseks ja eesmärkide ühtlustamiseks võib lihtsustada otsuste tegemist ja vähendada ebakõlasid.

Arutelüküsimus

1. Millised on peamised probleemid, mis takistavad nõukogul parema õigusloome põhimõtete täieulatuslikku rakendamist, ja kuidas saab nõukogu tõhusalt tegutseda bürokraatiafiltrina, et tuua ettevõtjatele käegakatsutavat kasu, edendades ettevõtjasõbralikku regulatiivset keskkonda?